Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

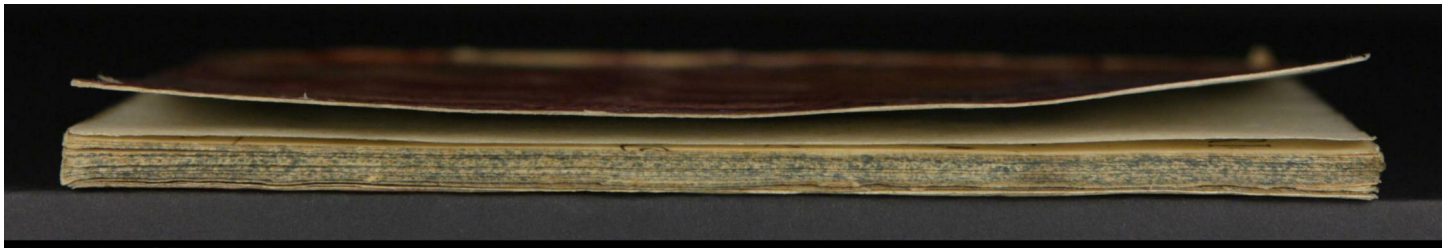

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

DA BOX

№ 2139.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

DA

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

Nuptijs

HEROIS HENRICI IVLII GVELFII

&

HEROINAE ELISABETHAE CIMBRICAE

ΤΡΙΚΟΡΕΙΟΝ

Ioannis Caſelij.

Dn. Tyrbaldo Grummel

Jo. Caſelius

HELMAESTADII
Excudebat Iacobus Lucius Menſe Aprili
Anno ciↃ. IↃ. xc.

N. 222

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

Ioannis Caſelij TPIKOPEION.

ELMANA ſeſe commouerat à Bructeris ad boream, comitans iuuenem heroa HENRICVM IVLIVM. Volebat enim illa, ei præſto eſſet, cui plurimum deberet. Intelligit enim, ſe huius auſpicijs deinceps ita coli & longè gentium, & in his potiſſimum locis, vt antè fuiſſet ab eiusdem patre, heroë IVLIO dedicata. Vbi aliquot dierum itinere confecto, in Megapolin venit, ad Varnum ſubſtitit, ſalutatum ſororem Rhoduntiam, cui nulla quoq; antehac gratior hoſpes illa venerat. Proferebantur, vt fit, epulæ lautiſſimæ: ii erant ſermones de aliqua parte ſapientiæ, eruditis conſperſi ſalibus, varij & perpetui, vt ſomnum obliuiſcerentur id temporis. Quibus cum ſe oblectauiſſent, nec ad ſatietatem tamen, quarum non eſſet ſatias, & quid haberet in animo, aperuiſſet Elmana, comitem ſe ſorori adiunxit Rhodūtia, tum vt honorem heroi VLRICO & ipſa haberet, de ſe merito & merenti optimè: tum vt ambæ conuenirent ſororem Limenin, præter quam trans mare non eſſet alia è cœlo

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

ſapientiæ præſes. Ambæ pedibus ibant ad X. M. paſſuum, in oſtium Varni: vbi conſcendunt nauigiũ cum virgineo comitatu: hæc maris non inſolens, vt quæ ventitaret ad ſororem ſæpius: illa mare oculis nunquam aſpexerat, etſi cœlum & terras & maria omnia animo perluſtrauerat. Nec magis ergò ventos & tempeſtates, & ſcopulos ipſa metuit, quàm altera. Cœlo igitur ſereno, tranquillitate incredibili, vento ita ſecundo, vt remiges quieſcerent, deferuntur in portum aduerſi littoris. Ibi Rhoduntia: In littore, pedem fiximus, inquit, Daniæ: nec longe abſumus à Limenidos ſororis fano: atq; eccam ipſam cum cœtu virginum, nobis prodeuntem obuiam. Illam ne virginem, inquit Elmana, amictu æquè candido, vti nos ſumus. Hìc hæc effatæ erant, cum, non properè, accurrit Limenis, hoſpites amplectitur: Vt mihi gratæ ſitis, inquit, non ex oratione, ſed & re ipſa cognoſcite: ſequimini me: non ædificii mole, ſed ſcientiæ ſtudio ſacra eſt hæc ædes: quantulacumq;, non magis mea, quàm veſtra eſt: quod tu non neſcis Rhoduntia: tu crede mihi, Elmana, & huic. Quinrem videte: tres ſumus ipſæ: templo tres turres impoſui: intus ſunt ſellæ totidem: nomen à numero noſtro

Trico-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

Tricorèon feci: vos mihi ſacrum arbitramini: ego vtriuis veſtrum, immò vtriq; ſentio: vel, quod cum re maximè conſentiat, commune ſit tribus: nefas, vt dixi, mihi plus hic eſſe iuris, quàm veſtrum alterutri. Quod videtis oculis, id nihil eſt: nec de fani communicatione quid arroganter dixero. Animo veſtro animum meum contemplamini: quem ſi probatis, atq; vt probetis, ſemper enitar ſedulo, veſter eſt: ipſaq; eo ipſo, quo ſum, quæ ſum, veſtra ſum, voſq; pro meis habeo. His dictis altera hoſpitum, dum parat reſpondere, in veſtibulo iam fani erant. Itaq; quod ambæ habebant, vt dicerent, id ſentiunt: & omnia tamen Limenis accepit, ſiue è vultus ſuauitate, ſiue è ſilentij modeſtia. Ite intro, inquit, epularum hìc ſatis eſt. Fertis enim ipſæ quoq; non minus, quàm inuenietis domi meæ. Quod videbitur, de eo inter nos ſermo erit hodie. Sequimur, inquit Rhoduntia. Placetne igitur, inquit Elmana, vt noſtræ virgines cum tuis in hortos iſtos amænos, vt apparet, digreſſæ, ludant, aut inter ſe fabulentur?

Immo ſuſcipit Limenis: vt & ipſæ ſe nobis caras eſſe intelligant, veniant vnâ: area templi plures capiat: nec aliud ſibi vult, quod hæ ſemper apertæ fo-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

res: ingredi licet cuiuis bono: alijs hoc templum terrori est vel ridiculo. Introeunt: ingressa vbi fuerunt, hospes longinquam & nouam hospitem primo, secundo loco vicinam collocat: ipsa tertio considet: virgines ordine circumstant: immò nullo ordine, vt pares, modestè & silentio, quo altius non fuit in magna Græcia quinquennij. Intus nec ebur, nec aurum, nec signum cerneres, neq; tabulam: exanimum nihil, viua omnia, pellucida omnia. Illa regum sunt, dearum alia: quod neq; poëta ignorat, dum regiam Menelai pingit. Quoniam, inquit Limenis, alimento non nutrimur alieno, Iuuentas nobis ministrabit nectar. Etenim tu Elmana, quæ haberis natu minima, mihi annis par es: & ego Rhoduntia, quam vulgus censet natu inter nos maximam: hæc ita puella, vt ipsamet, tu, vt ego. Non enim curæ nos illæ anxiæ honoris & opum exercent: satis dignitatis remur in virtute & sapientia: diuitias non in arca reconditas, sed ex ingenio depromptas habemus, aut certè in promptu, quas nobiscū inter nos & cum aliis communicemus. Video vos & pernoui: facite quoq;, vt vos audiam, vel gratia circumstantium: quæ est concio sacerrima. Rhoduntia excipit: Hanc volu-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

volumus audire, quam antè non audiuimus. Audietis me, inquit Elmana, sed vos præite principes. Sed ego eadem curiosior, quas epulas primum inferri iubeatis, cupio cognoscere, siue cuiusmodi nectar fundi, vt hospes nostra modò loquebatur. Igitur Limenis: Rhoduntiæ hoc munus delegabimus, vt iubeat nos dicere, quod videatur. Etenim quid deceat, ipsa nostrùm tenet maximè. Ibi, cum annueret Elmana, Rhoduntia: nec meæ hospiti refragabor, nec comiti: etsi ambæ scitis, quid huic loco & huic tempori conueniat. In nuptias nos quoq; (etsi à paucis agnitæ, à primis tamen minimè neglectæ venimus.) HENRICI IVLII heroïs Guelphij, & ELISABETHAE heroïnæ Cimbricæ. Est hîc etiam è suis nuptiis nouus maritus IACOBVS, rex Scotiæ: est VLRICVS dux Megapoleos, sponsæ vtriusq; auus, vterq; mari hospes, hic vicino Baltico, ille longinquo Britannico: sunt regiæ gentes plures & regum ducumq; legati. Sed hoccine aliquam vestrum fugiat? quod oculis hic quisq; videt, & per septentrionem adeoq; longius vulgus audijt. Desiderant alij duos, qui putabantur principes ante biennium futuri in hisce nuptijs.

Sponsæ patrem, ait Elmana non ingrata interpella-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

pellatione, dicis & ſponſi patrem, heroas duos, regem FRIDERICVM & ducem IVLIVM. Rectè accipis, inquit Limenis. Sciebat FRIDERICVS heros, ſibi futurum generum, quem generum non vidit. In prima enim, ſed certa tamen illorum conſiliorum tela, ex mortalibus abijt, quod nec ipſe putarat, nec ferè quis omnium metuerat. Ipſi anni duo ſunt hoc Aprili. De nuru certiſſimus erat heros IVLIVS, quam nec ipſe vidit. Etenim, cum ſuperiore autumno Fati monitu omnia demandaſſet filio, & ipſe è mortaliū conſuetudine exemptus fuit: quo mēſe ille ſponſam domum ducere decreuerat: qui annus erit menſe altero. Ego Maio futurū reor, vt hinc ad Bructeros regina venerit: futurum certo polliceor, vt noſtri ſermones innoteſcant pluribus: quos vt multi pauciue probent noſtra referre non arbitror. Neq; enim fas eſt, ſtare quorumq; calculis: nefas, ſentire aut effari, qūin rectum ſit. Mortales illi erant: quod ita natum fuerat, vt periret olim, terræ creditum fuit cum pompa & luctu. Splendorem funeris mirata fuit plebs, dolorem acceperunt ſapientes. Nos, quod non interit, non conſeruabimus, ſed obſeruabimus, eiusq; memoriam ſempiternam mortalium auribus & animis inſinua-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

insinuabimus. Sic enim virtuti aliquid præmii datur, & sic minores ad virtutem informantur. Nec enim ad posteros tantum pertinent hæc pronunciata in tragœdia:

ἔτοι λείψανα τῶν ἀγαθῶν	*Nequaquam reliquias bonorum virorum tempus auferet.*
ἀνδρῶν ἀφαιρεῖται	*Virtus autem lucet etiam vita functis.*
χρόνος. Ἀλλ' ἀρετὰ	
καὶ θανοῦσι λάμπει.	

Sed illa virtutis lux & memoria memorabilium rerum gestarum extinguatur, nobis tacentibus. Nos hoc autem virtuti debemus, & de virtute & sapientia præclarè meritis. Antè à nobis fuit aliquid præstitum: faciamus, vt sint in hisce quoq; nuptiis cum lætitia: nec attinet, si populus hoc non intelligat: sapientes sine luctu nouerint. Proinde illos producamus: tu, Limeni, tuum regem, tu Elmana, tuum ducem prædica. In vestris enim præconiis magis aderunt, quàm vspiam cum satellitio fuerint. Adeste iam ad imperandum, vt olim loqui solebant: quando ita amba voluistis. Ibi maior: paremus vltrò, vt & ipsa pro sorore respondeam. Facis, inquit minor, quod debes & quod volo, soror. Sed tu præibis. Namq; rex tuus prior abiit, & eius prior dignitas, & tu maior, & ego, vt subsequar, ex te didicero.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

Insistam enim tuis vestigiis, quod potero. *Tum Limenis: Quasi in conuiuio musico, cuius ea partes sunt; prior canit, nec sibi id persuaderi sinit, sed sponte facit: ita quod vis, non quia vis, tametsi hac quoq; gratia, sed quia omnibus de caussis debeo, dicam de* FRIDERICO *II. rege Daniæ, grata ipsa pro gratis omnibus, multa dicam, non ita multis verbis: nec tamen, quæ dici possent, & sine reprehensione dicerentur, omnia. Relinquam enim, quæ de maioribus, de regnorum amplitudine, de rebus secundis* FRIDERICI, *siue dicta ab aliis sint, siue non dicta. Permulta enim in his siue à nemine dum eruta, siue nondum omnibus proposita sunt: & memoratu digna, (quid negem?) & vitæ vtilia, si quis vsum quærat. Sed quando ita multa hoc tempus non capit, si non per nosmetipsas, at per alios, iis missis, dicam de regis illius propriis bonis, qui tamen illa quoq; sibi semper propria fecit, omnibus vtendo benè: ipsa quoq; propria delibabo potius, quàm pertractabo, minimè affectans laudem oratoriam: atq; haud scio, an regi optimo laudem maiorem tribuere possim, quàm humanitatis. Digna est, fateor, vno quoq; homine humanitas: nec homo sit, à quo absit humanitas. In*

quo

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

quo enim vultus toruitas, vocis asperitas, sermonis proteruitas, à quo facta crudelia, vel quiduis iniuriarum: ingenij aprorum, luporum & tigrium plus habent, quàm hominum. Humani sunt, à quibus illius generis omnia absunt: in quibus contra, animus tranquillus & integer, ex quo fonte lympidißimo, sunt in vultu serenitas, in sermone comitas, in omnibus rebus rectitudo & beneficentia. Nec vero quis existinet, qui ab humanitate laudetur, cum tenuiter admodum, & non nisi vulgari modo laudari: quando quoq; inueniuntur in infimis, qui humanißimi sint, & iure prædicentur: vix aliqua re cum regibus, vt arbitrantur, comparandi: etsi qui veritatis iudicio stare velit, non inficietur, rectè cuiuscumq; hominis cum quicunq; homine contentionem fieri. Nos tamen & illud dabimus, & hoc alterum docebimus: vt minimi maximiq; sint homines, humanitate ornati, ita eorum humanitatem æstimari. Nec enim infimi humanitas laudem exiguam meretur: maiorem fortunati beneq; merentis de plurib. maximam regum conseruantium cura & bonitate sua vniuersos populos, neq; solum singulos beneuolentiaq; dignos ornantium. Hanc ego humanitatem maximarum

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

virtutum apicem dixerim: nec ei aduerſer, qui deitatis particulam eſſe contenderit. Summus enim ille & perpetuus vniuerſitatis cuſtos & conſeruator, etſi in hiſce infimis totius partibus perpetua cura ſine cura curat omnia, præcipuam tamen gerit pro mortalibus, nec eum falſo humaniſſimum etiam ſapientes prædicarunt. Cui diuinam hancce laudem tribuo, eum ſecundum Deum in cœlo colloco, paneq; Deum ipſum facio: certè hac in parte cum Deo comparo: neq; vos mihi aduerſaturas puto. Rex igitur, in quo humanitas, princeps inter homines, ſecundus à Deo eſt: ne quid eiuſmodi dicam, quod homines minus capiant: nec eô princeps omnium ſuccenſeat, cui quidquid eſt boni, tamen & homines & noſipſa acceptum feramus. Sed humanitatem regis mei ſpectemus propius. Cui enim ille, niſi peſſimo & profligatiſſimo, malè voluit? aut potius, cui mortalium, vel ſatis bono, non voluit benè? quem ille truculento aut toruiore vultu ſuorum vel hoſpitum intueri viſus fuit? neminem profecto, niſi nocentes & inuiſos omnibus. quæ ille non ſerenauit adſpiciens? Itaq; vbicunq; conſiſteret, quoúe pedem ferret, neminem loco fugere, multos confertim accurrere videres. Quem

ille

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

ille à se repulit? quem ille non audiuit? quem in aditu trepidantem vel nutu vel verbo non confirmauit? cui non respondit comiter? quem absq; re aut bona spe dimisit ex oculis? nisi quis forte sibi desperatus, & malo quouis dignus foret. Atq; is erat passim, & quacunq; in parte regni, & in alienis prouinciis: nec fuerunt ficta hæc humanissimi animi signa, vti sæpè, vel non leuia beneficia, animo minus beneuolo, conferuntur. Facta inter mortales mentiuntur, etsi absurdum videatur, quod res sit, non esse rem: nedum vultus & oratio. Sed nulla tamen sibi constat simulatio: fieri non potest, quin vacillet, cum stare videatur, aliquando antè oculos concidat. Non fallunt, quæ perpetuo fiunt: quæ itidem vno loco, vt alio. Priuatus quispiam in forum viamúe prodiens, elegans & honestus est: idem fortè domi sordidus, vxori, liberis, familiæ grauis, prorsusq; nihili. Item rex nullo negotio de bonitate & clementia plebi persuaserit. Vulgus splendorem spectat, dextras videt, audit orationem: nec ex aliis iudicat, quàm quæ sensibus capit, quos ipsos habet hebetes: cætera non introspicit, nec hoc facto opus intelligat: nec si attentè consideret, rectè tamen diiudicet: immò sapientes & re-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

rum peritos multis in oculos incurrentibus, præsertim si inter se illa consentiant, circumscriptos animaduertimus. Quis iste fuerit sub dio, inq; oculis omnium, dixi: non fuit alius sub tecto in familia, siue ea esset amplissima, siue artissima. nisi fortè melior: atq; hoc verbum si fari non licet, in ipsa regia sese fuit præstantior. Etenim vt à summo ordiar, quis priuatus vxoris fuit amantior? de quo ne suspicio in cuiusquam animum sinistra irrepserit. Quæ reges cogitant, multi eos sæpè cogitare cogitant, & pœnè vident: quæ faciunt, fama repente disseminat in vulgus omnia, & re multò maiora efficit. Itaq; regina, SOPHIA Megapolitana, erga ipsum, vt erga Hectorem Andromache, quem sibi omnia esse sentiret, diceretq; cum fingendi locus non daretur.

ἀπὰρ σύ μοι ἐσσὶ πατὴρ κὴ πότνια μήτηρ,
ἠδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης.

ad omnia non solum quæ iuberet & annueret, sed quæ ipse sentiret, paratissima: quod ipsa animo & mente heroica intimos sensus mariti semper nosset: vt esset inter regem & reginam mutuum imperium beneuolentia. Quis amantior item liberorum? sed hic campus non leuiter transilietur: atq; huic locus erit

paulo

paulo pòst. Contineo me in regia, etsi alio quoq; properat oratio. Semper est in regia, familia ipsa, & hæc multiplex: semper hospites (Neq; enim hoc Ascræus ille reges docuit: neq; nullos esse accipiendos, neq; multos tamen: in regijs enim quotidie apparent hospites, raròq; pauci) hi vero aut reges & principes, aut legati amplissimi, aut priuati, vel litteris eruditi, vel cultores militiæ. Non agam de exceptione, non de epulis, non de xeniis, non de deductione: etsi hæc sunt humanitatis siue signa, siue opera. Sermones tam lepidos, quàm graues, & animorum beneuolentiam indicare in promptu est: negotij quoq; mihi res foret referre, non omnia, sed aliqua, quemadmodum acta sunt. In omnes fuit munificus: nec munificentior tamen, quàm beneuolentior. O gratam vero gratiam cuiuis, quæ à gratia proficiscitur. Et Dei fauor & regis animus, pluris æstimantur, quàm quæ illi in nos conferunt: etsi hic dare potest maxima, ille in dies cui non largitur maiora maximis? quo maior ipse omnibus, siue ipse potius, vnum, verum, bonum. Etiam vero reges quicunq; fortunatos non dimittunt sine muneribus: neq; negliguntur, quorum operam aliquando in bello requisitum iri suspicentur.

Hic

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

Hic vero etiam tenuium rationem habuit, exulum præcipuè & litteratorium. Igitur ad eum vtriq; confugerunt, nec facile quis ſpe fruſtratus fuerit, niſi cui fortuna in perpetuum hoſtis fuiſſe videatur. Tantum eius erat erga vtrosq; ſtudium. Quod ad domeſticos, qui ſemper in aula præſto eſſent; nemo fuit inuentus, qui quereretur. Quod ego non eò prædico, quòd magnum eſſe putem: ſed quod rarum: etſi qui ſua negligunt, vt principi ſeruiant, eos negligi iniquiſſimum eſt. Hìc in tempore erant curata omnia, vt non ſolum ne qui egerent, ſed omnes abundarent: tum qui operam ſuam præſtarent, tum qui rudc donari voluiſſent. In omnibus autem, aut de repub. bene meritos, aut huic tam nobili ſtudio deditos, ornandos ſibi putauit ſingulariter. Facilius autem plures æquè beneficos reperias, quàm regem tam admirabili facilitate & comitate erga ſuos, potiſſimum, quorum fidem expertus fuiſſet, aut in quibus ineſſe iudicaret. Iudicium autem faciebat non ex vita, quam priuati in multis explorare longum & difficile regi foret, ſed ſtatim ex vultu & ſermone vtriusq;: ſi ille conſtans, hic nuſquam hallucinaretur. Timidi enim aut mali aut imperiti vitæ ſineq; prudentia:

& in

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

& in verbis hæsitant, qui vacillant animo: nec ex lympido fonte, nisi lympidus promanat riuulus. Animo sui similes amabat, cum his ita fabulabatur, ita iocos miscebat, vt cum paribus. Quid poterat fieri humanius, quàm vt se ad priuatum, sed in quo virtus eluceret, & in omnibus veritas, demitteret, vel hunc ipsum secum compararet? non solum præter consuetudinem regum & potentum, sed etiam paullò fortunatiorum aut nobiliorum: immò in tenuioribus sæpè arrogantiam non ferendam deprehendimus. Suis igitur moribus se animo esse regio demonstrauit: molestias perpetuarum in gubernatione curarum facile detersit siue minuit: vt duri & tristes contraria ratione sibi acerbiorem, ita hac rectissima ille sibi suauiorem vitam reddidit: immo conuictum omnem omnium suauitate condijt: nisi si quem minimè bonum animus malè conscius torqueret: cuiusmodi pestem apud cœlites etiam Erinnyes cruciarent. Acer etiam erat in hac censura, vt aut nunquam aut raro falleretur. Studuerat enim ab initio summa diligentia, ἓν πρὸς ἓν, vt Plato loquitur libro de legib. quem Scaliger diuinum duinitus nominauit, hoc est, non minꝰ hoc atq; illud, quod et si vtrumq; rectum, tamen prius absq; altero neq; satis tutum, & imperfectum

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

est, fulcro prudentiæ altero destitutum: studuerat, inquam, cum ipse sincerus esset & integer, vt talis quoq; haberetus ab omnibus, nec minus atq; fortissimus ille Pelei filius: deinde, ne ab alicuius adulterini blanda fraudiloquentia delinitus, circumscriberetur. Sæpe ab improbis falli stupor vel imperitia est: nunquam, vix hominis: aliquando, si non perfecti sapientis; haud tamen alienum est à sapiente, eoq; homine nato. Nec falsum, probissimum quemq; facilè decipi. Quin sit, quando sapiens ad fallaciam connitueat, ne omne officium declinare & humanitatis obliuisci censeatur. Nec æquum est, vt detestabile illud ingrati animi crimen beneficentiæ cursum retardet. Nos quoq; de multis benè meritæ fuimus, aut benè mereri studuimus: quorum ingratos animos, etiam prauisos, expertæ fuimus: quos tamen habere-mus ingratissimis, si beneficia nostra quantulacunq; non haberent despicatui. Cæterum in regia senatus regni est: etsi non semper aulæ septus parietibus, & in illa & per regni prouincias amplissimus: è cuius maiestate cum qua ipse maiestate præfulgeret, eam hausisset, vnumquemlibet senatorum, & vt minorem amauit, & vt quodammodo parem veneratus fuit: quæ suaderent, rata habuit: nec res arduas sine

eorum

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

eorum consilio voluit aggredi: etiam in patres referri optimum quemq; voluit, quo & facilius imperaret & felicius. Tulit autem fructus huius sui animi, siue obseruantiæ siue humanitatis vberrimos: ex pluribus duo sunt primi, vel instar omnium: quod moniti, & pænè vltrò, filium natu primum, CHRISTIANVM, regem designarunt, & postquam pater in his terris esse desiit, pupillo regi pro patre rege sunt, & regnum administrant, vt æquum est patres patriæ. Alia quoq; commemorem item magna, in quibus regi obsecuti fuerint, testantia summam erga ipsum obseruantiam, & animi ipsorum integritatem, alienam ab inuidia: vt quando regem adiuuerunt, vt virtutem in hospitibus non minus ornaret, quàm in suis, nec id opibus tantum, sed & honoribus: sed ille locus ab aliis antè illustratus fuit. Verum certissimi cultus argumentum extitit à morte regis. Videre enim erat tùm maximè tristes, veroq; luctu squalidos regni principes, omnium quidem querelas audire, sed horum inprimis liberas voces: se non regem, sed amicum, non amicum, sed patrem, non patrem, sed fratrem amisisse morte sui regis: etsi patris nomine nihil magis dici potuisse videretur, tamen appellatione nominis fraterni plus humanitatis, vt altero plus sollicitudi-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

citudinis, indicari censuerunt: ac certè pater ille fuit non illis solum, qui auctoritate, dignitate, familia, fortunis, præstarent populo, sed etiam in vniuersum omnibus in vtroq; regno, & Daniæ & Norueg iæ & vtriusq; omnibus prouinciis: nec fuit aliquis ita humilis ex infima plebe, cuius salutem sibi curæ esse non minus, quàm patri salus sit liberûm, ostenderit: quod cum aliis in rebus omnibus, tum in æquabili iurisdictione apparet maximè. Nam sententias etiam tulit acres aduersus potentiores, vt tutæ essent in omnibus virtus & innocentia. Superest, vt vnum adhuc genus munificentiæ attingam, quo vsus fuit erga religionem & litteras. Neq; enim sine litteris explicatur religio: neq; aliquid est doctrina absq; obseruantia numinis: quò & virtus ipsa respicit. Itaq; vt à patre acceperat, ita ipse quoq; cœlestium oraculorum interpretes nulla re egere passus fuit: tum vt sacris meditationibus & precibus vacarent, tum vt miseros ipsi ante omnes subleuarent: ne docere tantum optima vitæ præcepta viderentur, sed ipsimet exemplis populo præirent. Plæriq; enim moribus magis, quàm oratione ad rectè agendum permouentur. Vereor, ne hic plura flagitetis. Nimis namq; longum foret, vt cauerit, ne si quæ contentiones, vt vltra mare acci-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

re accidit, exorirentur, aut si quæ promicarent, premerentur, quasiq; suffocarentur continuo. Sciebat enim opinionum diuersitate repente distrahi animos, & ex animorum diuulsione turbas oriri, sæpe exitiosas, semper priuatim publicèq; noxias. Cursu orationis & ratione ordinis ad me nunc ipsam, siue ad litteras omnesq; ingenuas disciplinas venio, quarum me antistitam intelligitis, vt tu Rhoduntia, in maris huius altero littore, tu Elmana loco intra Albim & Visurgim non minus amœno, quàm nobili, ambæ apud populos Germaniæ fortissimos. Saxones enim præ multis Germaniæ populis et constantia dictorum factorumq; & manu valere semper existimati fuerunt. Nihil prædicabo de me, quàm pro regni incolumitate semper excubem, fundos colens ingeniorum, & sapientiæ virtutisq; semina sollicitè iaciens, ex quibus seges egregiorum facinorũ, otij beatæq; inter mortales vitæ certissima prouenit. Nec meos mystas prædicabo: vt ex nutu meo Musis sacra quotidiè faciant, nec quis omnium suas partes negligat: nec ipsi velint, nec ipsa patiar. At vos ingenium meum de vestro perspexeritis. FRIDERICI regis curam de litteris, & erga earum magistros regiam munificentiam, ne omnis quidem posteritas satis dignè prædicare pote-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

re poterit. Ni fallor, exemplo sit longe gentium hæc regis dextra, & in omnes partes reipublicæ redundans liberalitas. Ad quos enim ordines, ad quæ loca pertingunt litteræ, inde fugiunt barbaries & miseria: ibi sedem figunt boni mores & felicitas. Quod cum ita esse principes & ciuitates partim sapientum monitis persuasi, partim vsu rerum tot annis labentibus edocti, intelligerent, condiderunt per Europam primarias bonarum artium Academias complures: quas tamen alij aliis habuerunt liberalius, non solum vt doctores commodè in otio essent, sed etiam ingeniis tenuiorum consuleretur. Locupletibus enim ipsa gratis discendi commoditas pro quanto beneficio est? cum olim fortunatorum hominum liberi sophistis non exiguam mercedem penderent, quorum arroganti et minuta opera scioli potius et loquaces, quàm docti & eloquentes fierent. Nunc porro opus est, vt quæ regiè fundata sunt, sarta tecta conseruentur, & sint officinæ virtutis & sapientiæ, integritatis & veritatis, profligata sophistica cum mendacio, & fraude cum petulantia. His enim vbi locus sit, alteris locus esse non potest. Sequitur, vt in alterum quoque littus oratione digrediar. Nec enim vel regni amplissimi limitibus humanitatem, quæq; ab ipsa sunt,

officia

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

officia terminauit, sed illam & ad posteros extenderit, vt ex iis, quæ diximus, videre fuit. Verbo etiam hanc partem complectar: quibus se amicum diceret, iis erat amicissimus. Quis nescit autem, vt se erga consanguineos & necessarios gesserit? vt socerum, VLRICVM, ducem Megapol. pro patre, socrum ELISABETHAM Cimbricam pro matre coluerit. Itaq; ex breui interuallo conueniebant: & ille ab auia, heroina sapientissima, nepotes neptesq; ab infantia educari volebat. Nouerat enim illius plus quàm maternam sollicitudinem. Raro inter reges & magnates, immò inter priuatos humiles ita viuitur: quò admirabilior hæc est coniunctio, & laudem maiorem meretur. Nec omitto fidem regis erga imperium, quam etiam accuratis litteris paucis ante obitum diebus declarauit, & cohortans amicos ad necessariam cogitationem, et sua omnia seq; ipsum pollicens. Eas enim esse in commune caput conspirationes, ea impendere omnibus pericula: cuiusmodi nisi diuina bonitas auertisset (miras enim huius biennij conuersiones vidimus) multis profecto vicinis gentibus pro otio esset calamitas. Itaq; non curiosam, sed sanctam curam, hodie quoq; meminisse, vel potius in se suscipere principes, non vt ipsi aliquid moliantur, quod

fortè

forìè Alecto aliqua consulat, sed se suosq́ aduersus insidias opibus, copiis, consilio muniant: si quid aliud, erat operæ precium. Sed ex longinquo in conclaue regium reuertor, & ad illud, quod in principio et modo etiam attigi: quod est humanitatis primum munus. Nec enim humanitatis genus prius est, nec maius hoc affectu, quo erga eos sumus, quos genuimus. Sed hic amor regibus communis est cum infimis mortalium: in quibus non insit, segregentur à cœtu hominum & habeantur infra belluas, in quarum multis huius affectus sunt vestigia: sed sine ratione: in hominibus non pari ratione. Qui hac duce & magistra suos amant, rectè amant: & in his est humanitas, non nuda aliqua beneuolentia, aut cæcutiens, sed oculo perfecta mentis prudentia. Ita & filios & filias charos habuit rex FRIDERICVS. *Proinde eam liberorum cepit educationem, quam dixi: pertexuit ipse feliciter, quamdiu in viuis fuit: illi reliquæ, adeoq́ eorum vitæ prospexit viuus in tempore. Filias enim pubertati proximas destinauit sponsis lectissimis, primam heroi* HENRICO IVLIO, *Brunsuigensium & Lunæburgensium duci, secundam* IACOBO, *regi Scotiæ: de quibus vt sit hic dicendi locus, supra modum angustus est. Nuptum-*

dari

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

dari melius non potuisse, omnes clamant. Ecquis enim regum filiabus duos tales generos inuenisse putetur à multis seculis? De filiis item agam paucis. In omnibus maximum, quòd iis educationem regiam vidit. Quod enim regnum parauit legitimis, vt id ipse adeptus fuerat, modis, paruum erat, & haud scio an bonum, nisi eidem artem gubernandi relinqueret. Non reliquit, sed egit, vt nihil diligentius, vt relinqueret: stare iam vidit filium in vestibulo disciplinæ regiæ: qui etsi non magnis passibus per ætatem poterat progredi, tamen bonam & patri & regno de se spem commouerat. Quanto plus in se desiderabat, hoc magis vrgebat id opus sanctum & necessarium. Sæpè ex eo, stomachante non leuiter, auditum fuit, vt puer indulgentius habitus fuisset à magistro, quàm oportuerat: eoq; nomine nihil illi gratiæ deberi. Ac certè, vt qui quos ad rectæ vitæ rationem bona fide educant, iis persolui satis dignum præmium non potest: ita malum merentur, immò pessimum, qui cum has partes in se susceperint, qualibet de causa aut negligenter, aut peruersè, aut minimè officium faciunt. Videbat enim iam, quanti esset, non indui purpura, dextra tenere sceptrum, caput habere redimitum aurea gemmata corona: Sic namq; etiam in

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

fabulis leo pingitur: ſed vigilare, diſpicere omnia non luminibus illius Argi, ſed oculo mentis prudentia, deſperata tollere, praua corrigere, fulcire recta, propulſare iniurias & calamitates. incolumitatem regni & fortunas ciuium tueri, & quæ huc pertinent, ardua omnia: in his omnibus, non ad oſtentationem panè puerilem, aut nominis celebritatem inanem, opus eſſe litteris intelligebat. Ac ſanè ſine litteris plerique mortalium vel nihil vel parum admodum vident: quique adeò ſine litteris aut natiua luce ingenij aut diuturno rerum vſu multum videre extſtimantur; ijdem duplum viderent benè educati & eruditi litteris, nec ſpecie aliqua à recto auerti queant, quod illis perſæpe etiam accidit. Litteræ & rectâ, & tuto, & ſi non ſubito, nec tamen ſerò, ducunt ad ſapientiam, quæ eſt regnorum & ciuitatum tam inter ſæuiſſimos fluctus & grauiſſimas tempeſtates, quam cœlo ſereno & mari tranquillo, regis gubernaculum ſiue ipſa gubernatrix. Eſt enim gubernatoris manus, & gubernaculum, mens & animus, ſapientia. Ex iis porro, quæ à me dicta ſunt, non ſolum humanitas regis eluceſcit, ſed multæ etiam virtutes aliæ. Nec poſſunt vni non comitari cæteræ: nec inueniatur vir bonus, quin & præditus ſit reliquis: quod vt primùm vna

ex omni-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

ex omnibus deficit, de illius præstantia tantum decedit, vt qui prius diceretur, deinceps ne haberi quidem ille posſit. An vero non ipſum regiæ liberalitatis iubar oculos veſtros præſtrinxit? an non itidem prudentiæ & iuſtitiæ radij ex eadem humanitate fulſerunt? nec poteſt latere magnus & excelſus eiuſdem animus. Ab humili enim & abiecto illiuſmodi facta non emergunt. Nec quis maiora putet, bellum gerere, in acie confligere, arces munire, exercitum alere, arma parare & commeatum, victoria potiri. Hæc enim & ab aliis adminiſtrantur, quibus illæ laudes non competunt. Quod ſi quis tamen de iis doceri aueat; bellum diuturnum geſsit & graue, eoq; ſublato, pacem reſtituit, & otium ſuis populis ita confirmauit, vt qui neminem laceſsiuerit, vbi ex re didiciſſet, quantum in bello mali, quamq; omnis omnium iis motibus felicitas læderetur, à nemine quoq; laceſsitus fuerit: eratq; ille à copiis, ab ærario, à commeatu, terra mariq;, à ducibus & conſilio ita inſtructus, vt nullius hoſtis potentiam extimeſceret: quæ omnia curet prudens & fortis animi princeps. Prudentia verò cum in otio ſemper aliquid gerere iubeat, quid non egit ille conſilio ſuo et ſapientiſsimi ſenatus? vt pietas ſine diſceptatione

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

coleretur, vt materia nusquam esset intestinorum motuum, vt ius æquum diceretur, vt omnes tuti essent ab iniuriis, vt mercimonia exercerentur, nec quis sibi à grassatoribus piratisue metueret, ne fames in aliquam insulam, aut oppidū, aut villulam tot gentibus hinc inde disseminatis, inuolaret, aut serperet: vt importarentur ex vicinis prouinciis et longinquis etiam terris necessaria: quamquam multo plura exportarentur in alterum littus, quib. amplæ et frequentia ciuium celebres vrbes carere nequirent, longeq; item gentium, quæ nauigia aliis copiosis & multiplicibus mercibus onusta, iter in Daniam relegerent. Sed omnes partes, siue rationes prudentiæ vno loco concludere nec ipsa conabor, nec fieri possit. Hæc enim omnes virtutes, & quidquid est honestarum actionum dirigit, & vitæ modestæ, temperatrici voluptatum corporis, præsidet. Neq; vero his indulsit rex, sed cum ab impurioribus abhorreret, easdem in vnoquolibet detestatus fuit: nec somno indulsit, nec ignauo otio: cum cibos haberet in mensa sic paratos & conditos, vt mos est culinæ regiæ, non contempsit vulgares: quin hoc genere libenter fruebatur: nec mirum, qui vel è venatione, vel è peregrinatione famem adferret & sitim: quæ incommoda, vt falsò iudica-

tur,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

tur, paullò fortunatiores longè fugiunt, præ ſiniſtro deliciarum ſtudio: cum verius commoda ſint, quibus inſalubres deliciæ declinentur, & hoc pacto panis ater & ius Laconicum vincant omnes delicias. Inuitabat quidem ille ſe largius, ſiue id erat ex hoc cœlo, ſiue è moribus & harum & iſtarum gentium, ſiue è prima conſuetudine, vt homines ſemper aliquid prætexunt ſuis erroribus. At nos non minus rectè loqui, quàm rectè ſentire par eſt: nèc laudare, niſi recta: nec minus recta pingere: nec in ea, quæ ab hominibus non capitaliter errata viderimus, acerbè & contumeliosè inuehi. Valeat igitur, quiſquis ille fuit, qui cauſſæ ſeruiens, vt alteri ſceptro liberum ſubijceret, & hoc regnum maieſtate ſpoliaret, vt Therſites vel Scytha quiſpiam, regem laudatiſſimis regibus non inferiorem contumeliosè adoriri auſus fuit: non intelligens, aliud eſſe claſſem & exercitum, aliud dicacitatem & plauſtra orationis maledicæ. Hæc noſtra non eſt ratio. Etenim malos mittimus: probos ſiue mediocres ferimus: qui præſtant cæteris, eos debitis laudibus afficimus: atq; hi ſi quid vt homines fecerint, minus probamus: neque tamen ad viuum vnguem reſecamus ſingula. Ecquæ vero intemperies agitant mortales, vt tum ſua inter ſe vitia obſer-

uent

uent & exagitent, tum probabili etiam ratione & bono animo facta malitiosè calumnientur? cum nemo sine labe natus sit, & quædam sint omnibus communes, quædam in singulis. Atq; ita comparatum est, vt maculosissimus quisq; non iam sui similes, sed probos & innocentes petat maledictis: atq; adeo ne quidem sanctissimis parcunt. Sed iam te audiemus, Elmana, de laudibus herois IVLII: ego dixi de rege FRIDERICO, ex iis, quæ memineram, pauca: quædam olim in funere explicata sunt ab eloquentibus vberius: quibus cum nostra non dissentiunt: forte ex hisce, quorum mihi ipsæ conscię estis, cognoscent alij, quæ prius non acceperint, aut si cognita habuerint, recognoscent libenter, non ob orationem meam, (malui enim propriè loqui, quàm splendidè) sed quia virtutis recordatio quemq; non pessimū iucundè afficit.

Hic igitur cum appareret orationi finem impositum: Amamus te, ô nostra soror, inquit Rhoduntia: & hæ, viden', vt elatæ lætitia gestiant? Et conuersa ad alteram: Alteræ, inquit, tuæ partes sunt, Elmana. Ibi Elmana: Nec vero tuæ nullæ erunt deinceps. Nūc tibi parebo, vt inter nos conuenit initio: etsi illam totos dies audire malim, vel te, Rhoduntia, ordientem, quod tibi cūq; videretur. Erit autem mihi facilius, quo-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

us, quoniam, vt augurabar, me mirificè erudiit soror, quasiq; dicendi leges tulit, à quib. non longè digrediar: eritq; mihi eius exemplum regula. Bellè nobis regis tui præstantiam pinxisti humanitatis nomine. Vt enim à corporis insigni nota scimus hominum alios Crassos, alios Longos appellatos: ita de partium siue dotium animi præcipua vt quis appelletur, nihil vetat, qui aliis etiam virtutibus sit ornatus, vt illi nihil quoq; de membris desiderabant. Sic Athenienses Aristidem Iustum, Romani Catonem Sapientem nominabant. Non tanta vis est in appellatione diuitis, aut oratoris, aut poëtæ: etiamsi aliquo horum nominum certus aliquis indicetur: nec tamen inficier, suam poëtæ laudem, oratori suam rectè tribui: nec censeam opes abiiciendas, quibus tibi, tuis, amicis, patriæ vti possis. Suspecti etiam mihi sunt Magni, Maximi, Clarissimi, à rebus gestis ita dicti: rectè & laudabiliter, si illæ virtute & prudentia sint administratæ: etsi neutram ab altera separo, sed vnam altera comprehendi, vel vnam esse in altera censeo. Physcones autem & Auletas derideo. Quid enim regium in abdomine? quid in tibiis? Hieracas, Poliorcetas, & Ceraunos abominor. Non sint reges accipitres, nec euersores vrbium, nec fulminatores. Quid inter

volu-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

volucres accipitre rapacius? quid fulmine terribilius? Euersio autem vrbium, quæ est deletio rerumpublicarum, hominum, tanquam pecudum, trucidatio, & superstitum felicitatis abolitio: hæc sunt Echeti, Busiridis, Phalaridis, Dionysii, Neronis, Moschi, & Turcæ: non regis, non hominis. Minerua poëtis est Poliuchos, Latinis dicta custos vrbium: Iuppiter itidem Poliuchos & Polieus, custos & conseruator vrbium, & ciuitatum, & humani generis & felicitatis hominum. Hic est pater omnium, & vniuersorum Euergetes: huius, qui & primus imperia saluti mortalium condidit, exemplum sequi, & mandatis dicto audientes esse reges oportet, & hoc vnum agere, luxu, potentia, vita deniq; posthabita, vt sint patres patriæ, & non tam nomine, quo tamen nihil suauius, ipsumq; adeo, quod non sine caussa tanti tibi est, humanitatis, quàm reipsa semper Euergetæ. Atq; hæc bene de populis siue de vniuerso genere mortalium benè merendi ratio, multiplex est: & meritis merita comitantur, neq; posse videntur à se mutuo diuelli. Cura enim regia siue paterna (regis enim & patris eadem vel similis, nisi regis etiam superior et maior) tanta est, vt si in vnam rem vel singulariter intenta sit, esseue videatur, minimè tamen omittat ex necessariis

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

sariis vel minimam. Sic studuit rex FRIDERICVS *humanitati, vt eam eximiam sibi parauerit et humanitatis tandem plenissimam adeptus sit, obsignatam praeconio tuo siue veritatis: sed idem regiarum virtutum nullam praetermisit: immò omnes vel humanitati seruire optabilem seruitutem coëgit, vel humanitate complexus fuit. Sic enim ex iis colligo, quae à sorore nostra dicta sunt. Dabo, & sic res est, humanissimum fuisse heroa istum tuum: nec tu iccirco meum ab humanitate excluseris: à quo qui absit, ille iam hominis nihil habeat, (vtar enim & ipsa verbis Limenidos) nedum principis. Conseruauit autem inprimis pacem: ac studia pacis in rege aliquo vix exstiterint hoc saeculo, quanta in heroë* IVLIO, *vt qui pacificum dixerit, suum ei nomen attribuerit, non minus quàm poëtarum princeps heroum cuilibet suum. Non enim magis Vlysses oppidorum expugnator, Nestor equûm domitor, pedibus velox Achilles, rex regum Agamemnon fuit, quàm pacis assertor* IVLIVS. *Hìc igitur, vti te, mea Limeni, modo per latissimos humanitatis campos cursum facere audiuimus, ita mihi modo non minus licebit per amœnos siue aureos pacis hortos inambulare. Primum, quae de Marte taeterrima dicuntur: his contraria nonne*

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

otii custodi conuenient? Ad Martem autem hæc sunt:

Αρες, ἄρες, βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα.

Pestis hominum est, sanguinis effusor, concussor mœnium. Nihil non importat mali: in urbibus efficit solitudinem, respublicas delet funditus. Qui insano illi Marti insanam seruitutem seruit, nihilo est melior. Itaq; & hunc execratur bellicosissimus etiam ipse, sed alterius Martis cultor, heroum flos summus, Achilles.

Αφρήτωρ, inquit, ἀθέμις-, ἀνέστι- ἐστὶν ὁκεῖν-,
ὃς πολέμε ἔραται δηϊδηµίε, ὀκρυόεν-.

quæ oratori Romano interpretari visum fuit. Hic igitur ita, & magnificè: Nec priuatos focos, inquit, nec publicas leges videtur, nec libertatis iura cara habere, quem discordiæ, quem cædes ciuium, quem ciuile bellum delectat: eumq; è numero hominum eijciendum, ex finib. humanæ naturæ exterminandum puto. Vterq; diuinitus. Pedem enim profecto, si in nostra manu sit, ei in orbe non demus, qui ordines in ciuitate perturbet, qui bonas leges è medio auferat, qui suam ciuiumq; rem familiarem euertat. Fundamentum enim coniunctionis hominum concutiunt, vincula incidunt, animam enecant. Familiæ enim fundamentum, ordines articuli & nerui sunt,

leges

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

leges anima & vita ciuitatis. Inhumanum igitur bellum & atrum & exsecrabile: contrà nihil pace optabilius. Etenim sublata pace vel leuiter debilitata, quid manet inter homines integrum? Pereunt omnia seu vilescunt, quibus alimur, quibus vestimur: ipsa tecta, sub quibus habitamus: leges periclitantur, virtutis studium friget, è medio sapientia pellitur: plorant mulieres, queruntur liberi, dolent mariti: nomen etiam periit quietis & suauitatis: nec recuperandi boni spes, nisi in altero Marte, illius aduersario. Igitur

—Pax optima rerum
Quas homini nouisse datum est, pax vna triumphis
Innumeris melior.

Videte, an huius instaurator maior haberi debeat, quàm conseruator? Illic erat interrupta, hic continuatur ciuium felicitas. Amissam reddere, vel periclitantem restituere herois est: nec minus herois dispicere & cauere, ne quà labefactetur. Hoc fit vel conciliandis iis, qui inferre bellum possint, vel deterrendis hostibus. Dux vero IVLIVS & ex vicinis, & è longinquis irritauit neminem, omnes beneuolentia prosequutus semper fuit, & ita domi omnia administrauit, vt nec inopia in ærario, & copia per regionem esset virorum fortium, & arces, vrbesq; muni-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

ta, nec desideraretur in menses annosq; commeatus: deniq; prudenti principi præsto semper fuerunt lectissimi duces militiæ, qui Martis etiam arcana nossent. Quare neq; quisquam inferendi belli caussa aliquid habuit, cum omnibus etiam occasionem præciderit: & si quis animo fuisset turbulento et inimico, quamuis ipse etiam potens, illum quidem frangerent & deterrerent, quæ recensui. Igitur de die in diem se magis confirmauit, & illo diuino otio pacis studia & ipse coluit, & à suis coli gauisus fuit. Summa enim optimæ rei omnibus occasio, & exemplum principis ante oculos. Etenim auspiciis ducis IVLII vnusquisq; tuebatur suum ordinem: erant manentq; hodie collegia pontificum: florebat equester ordo: abundabant ciues in oppidis: in vicis & villis agricolæ fruebantur otio. Hæc conseruatio felicitatis ordinum, etsi pacis propria est, cui minus esse regiæ humanitatis videatur? Ad eandem hanc pertinet, quod pacis quoq; studio viget maximè, rei familiaris tuendæ augendæq; ratio, aliæq; priores œconomiæ partes. Sed harum omnium explicationem non meditor. Ipsam patrisfamiliâs vitam ante omnia spectabimus, quod ex hac dependent mores omnium in ædibus. Loquar igitur de duce IVLIO, vt de priuato,

qui ta-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

qui tamen vniuersæ suæ reip. personam sustinebat: quod hinc, vt soror quoq; nostra asserebat, maximè videtur, cuiusmodi quisq; sit. Mirum relatu est, vt ille temperanter vixerit, vt moderatus fuerit corporis voluptatibus. Quis ex eius ore verbum audiit, quod vel tenerrimas aures impuritate offenderet? Vt illa de rege suo verè dixit, hic etiam HEDVIGIN Marchicam vnicè habuit carissimam: & hac re non minorem ipse laudem, quàm regem audiuimus, sibi peperit. Alimenti autem vtriusq; sæpè ming etiam sumpsit, quàm natura requireret, cum interea graues quotidiè labores subiret, nec rarò totas noctes peruigilaret: sæpè quoq; sibi ieiunium imperabat: atque ita sobrius semper erat, vt si hac in parte censuram per Germaniam ageret, luxum valdè minuisset, ebrietatem exilio multasset in perpetuum. Exemplo tamen & seueritate ex aula ipsam exterminauit. Videres igitur omnes sobrios, aut vinolentos sese in cryptas abdere. Merito enim conspectum heri fugiebant, quem irritare graue erat, placare haud facile. Nihil enim eo seuerius: durus videbatur interdum: & hoc humanum habebat, idq; ab vltima radice gentis suæ regiæ. Hauserat hoc de Mauortiis maiorũ animis à prima origine: nec se ignorabat, quam fa-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

cile, et quàm grauiter adficeretur. Est animus, quod θυμοειδὲς sapientes Græci nominant, in omnibus, sed in regibus maximè: vt in summis quoq; naturis est acrior cupiditas, quæ & libido dicitur. Hæc coërcenda, illa in gyrum rationis agenda est. Tertia enim hæc est, sed dignitate prima, quam diuini spiritus traducem agnoscimus: qua potissimum sunt homines, & ad cælites accedunt proximè. Iure habet ratio imperium in cæteras: vt raro efficiatur, vt alteræ non seruire nolint, pauci mortalium intelligunt. At vero in quam pauciſsimis ratio suum decus tuetur? Cum sese nosset dux IVLIVS, & huius sapientiæ non leuem vmbram mente cerneret, sæpè se retexuit ipse, & ingentem suum animum, à suis modò statim, aliquando lentius, flecti passus fuit. Intelligo senatores cum auctoritate & sapientia, qui duci familiares & dilecti, quo loco, & tempore, quaq; orationis figura quid explicandum, viderent. Nec raro dixit, hac parte se fuisse infeliciorem, cui in prima educatione non omnia obtigissent. Illud enim verum, à prima infantia animos flecti, nec nisi maxima cura etiam heroicas naturas subijci imperio rationis: idq; rectè non nisi ab aliquo Chirone fieri: & esse adminiculo litteras: & studiis sapientiæ deinceps gubernari vitam, vt nul-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

vt nullus dies accurata auditione, aut lectione, aut meditatione prorsus vacuus abire debeat: si quis in moribus & vita & in consiliis sibi constare, & currere rectæ rationis spacium constanter velit: quod est viri boni & principis boni vnicum atq; semper arduum munus. Itaq; quod summum beneficium in filios conferre potuit, id contulit statim. Educari, (quod verbum, vt multa? & vix volumine explicanda comprehendit.) & bonis litteris erudiri fideliter iussit: nec vnum diem hoc studium intermitti voluit, quamdiu vixit. Et cura vero hac, & felicitate educationis superasse mihi videtur omnes principes. Argumento est dux HENRICVS IVLIVS.

θεμιστεῦον ὃς ἀμφέπει
σκᾶπτον ἐν πολυόλβῳ
σαξονίᾳ· δρέπων μὲν
κορυφὰς ἀρετᾶν ἀπὸ πασᾶν.
ἀγλαΐζεται δὲ καὶ
μουσικῆς ἐν ἀώτῳ.

Qui legitimum sceptrum tenet in felice Saxonia: carpens de singulis virtutibus apices: idemq; etiam in flore musicæ refulget.

Nam quod Thebanus de Hierone cecinit, non minus in hunc conuenit: quæ mihi de eo visum fuit dicere, quo essem breuior. Argumento est quoque filiorum ducis IVLII fraterna conspiratio: quæ non cadat, nisi in benè educatos & bonos: quod fateri necesse est, qui impotentiam dominatus inter mortales intelligunt. Perpetuum illud sit quatuor germanis

bonum:

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

bonum: & erit, quoad litteras in precio habebunt. Litteræ enim eos & sapientes, errare non sinent errorem, ipsis inter se & patriæ grauem vel exitiosum. Ni longum foret, de reliqua familia omnium ordinum singulatim dicam. Omnes ita amauit, ita ornauit dux IVLIVS, vt humillimos non præteriret, senatum & equestrem ordinem primo loco haberet, medios medio: nec querelæ officio fungentium audirentur. Quod ad suppellectilis custodiam & amplificationem rei familiaris, alia ratio est priuatorum: aliter res suas reges & principes administrant. Gerunt enim per alios pleraq;, quorum fidem perspexissent. Fecit hoc dux IVLIVS in tot præfecturis: sed ipse tamen, quid quisq; qua fide singula ageret, animum aduertere, & secum, quoties publica negotia permittebant, rationes accuratè putare: quid cui quare acceptum expensumq; ferretur, cognoscere, nec aliquod seduli patrisfamiliâs munus negligere: ita deniq; sese gerere, vt parcus paterfamilias, qui esset tamen etiam princeps munificus, & re postulante, magnificentia par regibus. Cum argenti, variorumq; metallorum copiam fodinæ ministrarent, non contemsit hanc naturæ beneficentiam, sed inuestigauit metalliferorum montium venas diligentius &

profun-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

profundius. Quidquid horum fecit, rege dignum fecit: tum vt promptius benefaceret, tum vt pro rep. semper in ærario satis esset, tum ne opus esset, maiora vectigalia extorquere, aut nouos census ciuibus imponere. Mirum, talium inuentionum expilationes passim pro inuentis sapientiæ haberi, quæ principum dignitatem infamant, & populis exitio sunt: & ad motus intestinos calamitatesq; tragicas viam sternunt. Atqui dolus & vis cum prudentia & iustitia nihil commune habent. Videtis, vt dux IVLIVS in re familiari se gesserit, vt priuato cuiq; sui fundi, villæ, horti, sylvæ, lacus, domus, suppellex, pecunia & quidquid diuitiarum nomine censetur, omnia illa manerent integra, & ijs tuto fruerentur domini, atque in otio cum facile custodirent, tum labore mediocri augerent. Si quid esset controuersiæ non solum inter ciues, terminari voluit legibus: sed etiam si aliqua de re, vt fit in amplis prouinciis, natalis fuisset, non potentia vsus fuit, sed ius suum & ipse accepit ab iustitia. Præter autem leges, quibus reliquiæ imperij Romani spiritum, fortassis ægrè, trahunt, non abolevit leges vel consuetudines alias, vel nouas etiam sanxit accommodatas suis populis. His stare iubebat omnes: qui aduersus eas committerent, non impunè

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

habuerunt, vt omnia ordine, neq; quid absq; ratione fieret. Ac ne minimum in his turbaretur, nullum sine magistratu, sine iudice, locum esse passus fuit. Deniq; Themistêon ad arcem suam condidit; in quo iudicum senatus ius diceret, non minus religiosè, quam in Areopago viri omni vita inq; omnibus vitæ partibus spectatissimi. Præsidebat ipse sæpius, vel præsidere iubebat lectissimum ex proceribus: denique præsidem inaugurabat filium HENRICVM IVLIVM: σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειὶ, tum ad iudicandum tum ad gubernandum: idq; solemni ritu, in primatum consessu, cum oratione, plena paterni affectus, plena curæ de republica: iustitia omnem salutem & imperii dignitatem firmitatemq; contineri. Ita boni viuebant sine iniuria: coërcebantur improbi: qui ne sanari quidem possent; vel solum vertere, vel hoc iubebat, quod de membro incurabili dicitur, à quo metus etiam reliquo corpori. Caterum, quia educatio pro legibus est: prima enim eius vis, vel quia quasi mater obedientiæ: & quia illa ipsa mirificè adiuuatur litteris: iccirco nec oppidum, nec pagum, nec villam, nec angulum in suis prouinciis reliquit, quem litteris non consereret. Sed maiq etiam negotium instituit: quemadmodum ex illo cœlesti satu messem faceret vberiorem.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

rem. Igitur ad riuulum, cui Gannæ nomen, primas Academiæ lineas duxit, vt adoleſcentuli ſingulariter informarentur. Id cum ex re eſſet, ſed tamen opus imperfectum videretur; nouum & diuinum conſilium cæpit. Teneros enim ſurculos è Gandeſinis hortis in valles Helmianas tranſtulit, vt idoneo ſolo in iuſtam arborum proceritatem ſurgerent, fructusq; ipſæ ferrent reip. ſperatos multiplices. Eo loco porticus diſputantium condidit, plures litterarum magiſtros acciuit, doctoribus bonas mercedes decreuit, præmia addidit, iuuentam ad ſtudia optimarum diſciplinarum blandè inuitauit, alios ſibi alumnos delegit, alijs tenuioribus, partim ſuis, partim hoſpitibus, opem tulit: vt verbo dicam, vniuerſitatem litterariam nouam omnibus rebus fundauit: nec vigiliis parcens, nec operæ, nec ſumptibus: nec id in principio, quò ferueré res dicuntur maximè, ſed ad extremum vitæ ſpiritum. Illi Academiæ me præſidere iuſſit: à vicino luco Elmana ſum: vt tu ab hocce portu Limenis, à roſeto ad Varnum Rhoduntia: ſed ille me, qua cœleſtium virginum chariorem haberet neminem, de ſeſe appellauit Iuliam, & ab omnibus hoc nomine dici coliq; maluit. Quare & nomine Iuliæ triumpho, tum quia mihi hoc nihil honorificentius,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

tum vt grata erga ſummè meritam videar apud omnes. Dum enim ipſa ero, quod ſemper futurum eſt, & in fanis ad Elmanas ſyluas, non longè à Bructero, propè fontes Alaris, colar; IVLIA appellata, ducis IVLII memoriam religiosè & nullo prorſus negotio tuebor. Fauebant initio omnes mihi: ante omnes, auctore duce IVLIO, humaniſsimus imperator MAXIMILIANVS II. Primis enim beneficiis me ornauit, quæ à tanta maieſtate noſtrùm aliqua exſpectaret. Fauebant ordines Brunſuigij: perliberaliter enim ſe aduerſus me geſſerunt, vt ſimile exemplum ex hiſtoria non meminerimus. Fauetis vos etiam, quæq; per orbem ſorores ſunt, remotiſsimæ ab inuidia: nec quidquam rectius, quàm vt ſimus nobis inter nos beneuolentiſsimæ, & mutuis ſtudiis officiisq; certemus: nec in ipſa victoria, vel ego vobis, vel vos mihi inuideatis. Vt vellet mihi, re Rhodintia oſtendit aliquoties. Etenim de myſtis ſuis mihi miſit vnum atq; alterum: atq; à bruma ſuperiore tuo conceſſu Aiſocles venit. Nomen enim hoc Lycophronea ab arte proloquar, in quo huic contioni non item, vt aliis, tenebræ. Officium ille, vt ſpero, apud me quoq; faciet, & benè merebitur de iuuentute noſtra non minus, quàm tot annis hactenus, rebus relictis, de

Mega-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

Megapolitana, vel in vniuersum de iis, qui veneratum Rhoduntiam è vicinia & è longinquis etiam terris aduenissent. Quo nomine cum passim charus sit, se mihi meisq́, & patriæ & principi patriæ charum esse sentiet, adeoq́ ex re ipsa sensit adueniens. Verum de meis ipsa non minus modestè dicam, quàm de suis sibi dicendum putauit Limenis. Sed omnia hodie feruent in templis meis, & in hortis florent, vt quàm maximè. Nec pauca tamen, vt fit in his infimis vniuersi partibus, desiderantur, quæ qui foris sunt, fortè magis vident, quàm qui domi. Hoc enim etiam est curiositatis mortalium, prospicere magis in aliena, quàm introspicere in sua, & sua, sæpe non ita bona, amare, aliena, satis etiam bona, pro nihilo ducere. At ego quæ sim, nisi quæ opus sint, quæq́ desiderentur, intelligam? Nec antistitæ delatus honor, nec munus mihi demandatum sit, & indignè Iulia vocer. Sed de singulis, quæ ad tanti operis perfectionem pertinent, nos etiam aliquando inter nos. Gratificabimini enim mihi, quas cupidè equidem audiam, quum idem vtriq́ videbitur. Nam diuas quoq́ sibi inter se adiumento esse, existimandum est: ni sit, neq́ luna à sole lucem, prout eius aliquid aut copiam optat, mutaretur: & hic illi petenti siue adeunti illu-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

ſtriores radios non negat. Temperabo mihi, vt de negotio meo, de qua dies noctesq; ſollicita ſum, nihil addam amplius. Vt totus in otii ſtudiis fuerit dux IVLIVS, & Pacifici nomen ſempiternum ſibi inuenerit, commemoratum à me ſatis exiſtimo: atq; ita ipſa etiam, non omnem dicendi materiam perſequuta ſum: dixi, quæ dicere in animo habebam, ſiquidem audire me voluiſtis, pænè omnia. Ex iis apparet, tum quàm plærisq; & ſuperiorum & huius ſæculi regibus dux IVLIVS præſtiterit, etſi contentionem non facio, quòd inuidioſum putatur: tum quàm maiores vſq; ab HENRICO LEONE ad vnum omnes tribus rebus vicerit, vt de rebus ſecundis non dicam, quas Dei beneficio præter omnem ſpem adeptus fuit. Qui enim tertius filius in imperio patris ſucceſsionem ex aſſe non ſperabat: etſi ſucceſsit, cum patre pænè inſpectante duo maiores natu filii in acie aduerſus hoſtem fortiter pugnantes in ipſa victoria occubuiſſent; de acceſsione noui imperii ſuſpicari non potuerat. Vicit autem, & quidem hæc in poteſtate erant ducis IVLII, nec niſi ab ipſius heroica virtute profecta exiſtimari poſſunt: vicit, inquam, pacis cuſtodia, filiorum educatione, & Academiæ fundatione. Quæ ſingula tanta ſunt, vt ex eorum vnoquoq; gloriam ſempiternam

ſibi pa-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

ſibi parauerit. Neq; diuina iſta merita ſilentio obrui patiar. Gaudeo etiam, huius mei grati in ipſum ſtudii æmulos me videre paſſim multos, qui cum virtutis heroicæ decus præclarè intelligant, eadem calamo diuinitus illuſtrent. Gaudebo quoq; me ab aliis in hoc ſuperari: vt quæ neq; cui præſtantiam, neque virtuti præmium inuideam. Ne quid autem deſideretis, vnum, quod præterire falſum ſit, conſilio me in hancce clauſulam referre credite: quodq; ille in vltimo vitæ actu declarauit maximè, quanta pietate Deum veneraretur, cui vixiſſet in hiſce terris, cui animam redderet, cum certa eiuſdem recuperandi ſpe in cœleſti patria. Et vero pietatem in omnib. vitæ partibus probauerat. Quid egit, niſi implorata precibus & ſuſpiriis ope diuina? vt deteſtatus fuit turbulentos in Eccleſia docentium contentiones? quod quantumq; poſuit in ſarcienda concordia ſtudium? quos in hac re ſumptus fecit? Atq; curam hanc ei cum aliis communem fuiſſe fateor, quib- laudis etiam tantumdem debeatur. Decet hæc ſancta cura reges: nec eſt tamen prudentiæ mortalium: rex vniuerſitatis hoc negotium ſemper direxit, & diriget deinceps iis modis, ad quos mortalitas obſtupeſcat. Mihi vero ſi libeat hic eſſe longiori, non licet: nec eſt res huius loci, cui à me ſatisfa-

ſatisfactum arbitror. Nec tamen hoc ambitiosè dictum existimes, Rhoduntia. Rei enim non satisfeci: tibi, quæ me dicere iusseris, satisfactum putabis, vt beneuolentia mutua dignum est. Quod si me luculentiora flagitas: ne negare videar, quod tibi de ingenio meo persuaseris, in alium locum & in commodius tempus te reiiciam. Nihil est, inquit Rhoduntia, quod hoc labores: nouimus nos: quin rei satisfactum puto, non solum mihi, quando amba dixistis, quod res esset. Nec tibi enim, nec illi verbum excidit, à re discrepans. Laudem veritatis etiam homines vobis tribuent: etsi inter eos inuidia & reprehensio: sat scio, nec boni inuidebunt, nec mali habebunt, quod carpant, etsi in hoc toti, sed frustra tamen sint. Neq; non vnius sanum iudicium millium calumniæ anteponimus: quæ vt cœlo, si terris semper exulet.

Rectè ais, inquit Elmana: sed quando ordo ad te pertinet, te quoq; audiat hic sacer cœtus virginum.

Ac statim Limenis: Nec aliud mihi videtur idq; te & huius & meo nomine rogatam volo: ac ne dubites, quid à te dici velimus: quod scilicet ad te pertinere intelligis: est sponsa auia, iam apud cœlites degens, ELISABETHA Cimbrica: est auus sponsæ, heros VLRICVS, in cuius tu comitatu eum locum te-

nes,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

nes, quem ego apud ſponſæ fratrem, regem CHRISTIANVM, hæc ſoror noſtra apud ſponſum ducem HENRICVM IVLIVM: locum aio, in vulgus obſcurum, ſed pœnitendum noſtrûm nemini. Quid autem refert, cum illo nihil obſcurius? Ibi tum arridens Rhoduntia: Non ita, inquit, conuenerat, nec erat hoc propoſitum initio. Faciam tamen, quod cogitis rogando: & faciam promptius, quod auiæ his feſtis diebus ſuas quoq; deberi laudes, & ipſa ſentiam: Sancta fuit heroina & in regia magnificentia modeſta: omni decore matronali ornata præ plærisq; reginis. Cum eſſet ſpecie pulcherrima, ſtuduit, vt formæ præſtaret animus. Sed cum ſpecies annis flacceſceret, vt in mortali: animus tempore euaſit pulchrior & perfectior. Itaq; vt in pulchritudinem vultq; oculi omniū olim coniecti fuerant: ita animi intelligentium ab altera, neq; fluxa animi ipſiq; pulchritudine, aciem nūquam auerterunt. Faſtū in aliis ferre non poterat, nec delicatum otium: luxum vero, in quo profuſio et voluptatum corporis ſtudium, deteſtabatur in omnibus. Fecerat equidem gynæconitin ſuam ELISABETHA ſanctimoniæ & pudicitiæ templum, ſilentii & laboris officinam. Vbi enim linguæ intemperantia & otii licentia eſſet, ibi fieri non poſſe iudicabat, vt animus ad

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

mus ad pietatem & decus aſpiraret: & hoc multo minus in deliciis & luxu regio. Videres heroinæ virgines, habitu mundo & ſimplici, aſsidere dominæ ad telam & colum: ſurgere cum ipſa iuberet: loqui cum ipſa quæreret: in eius etiam nutus ſingulos intentas, non vt heræ, ſed diuæ alicuius, quam omni reuerentia colerent. Nam, quas, vt vulgus & in licentia educatæ, dicerent duriter haberi, eas magna animi beneuolentia proſequebatur, deq; iis ornandis diligenter cogitabat: dilectiſsimæ cuiq;, hoc eſt, modeſtiſsimæ et diligentiſsimæ, cumprimis de luculentis nuptiis proſpiciens, eidemq; dotem vel augens, vel, ſi tenuior eſſet, largiens. Habebant eandem quoq; magiſtram tuendæ rei familiaris. Non id multæ ex fortunatioribus faciunt, quarum conditio inferior multô eſt, vel etiam humilis, quod regina non neglexit. Nihil erat in arce & aliis per prouinciam palatiis, quin memoriâ teneret: ne quid periret, ac ne quid deſideraret. Quapropter in officio quoq; magis fuit paſsim familia: qui omnium rationem, vbi dominæ videretur, eſſent reddituri. Nec ſe indignum exiſtimauit, rem ruſticam videre: prima etiam matrefamiliâs dignũ negotium: vt ſe habeant in fundis ſegetes, vt in hortis herbæ & arbores, vt in ſtabulis ſiue paſcuis armenta

& pe-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

& pecudes, quid ſub dio vel in ædibus agant ſerui, quid ancillæ. Frons certè occipitio prior eſſe dicitur: præſentia domini dominæq́, vel horum præſentiæ præſenſio acuit & villicos, & villicas & cæteram familiam. Sed hæc quis diligentiæ colligendi & tuendi exiſtimet, & haud eſſe tantæ principis, à qua videlicet quiſq́ beneficium ſperet. Iniuriæ & expilationes indignæ ſunt regibus: iiſdem ſi digna liberalitas, digna itidem parſimonia, vtraq́ ſuo loco. Quod enim quis habet, quod conſeruat, quod inuenit, de hoc largiri rectè poteſt. Nec vero ſuas virgines ſolum ornauit: nec aliis negabat, quas pudicas, probas, laborioſas audiret. Benè item fecit litteris, litterarumq́ præcipuè ſacrarum cultoribus, quos vitæ tamen puritas & ſanctimonia commendaret. Etiam ſacris virginibus munificè & ſollicitè proſpexit, cuius bonitatis illuſtre exemplum edidit in Rhuna, in ripa Varni ſupra Bucephaleam. Itidem paſſim probis miſeris proſpexit, qui morbis, laboribus vel ætate fracti eſſent, vt manu victum parare non poſſent. Hoc non eſt miſericordis animi ſolum & benigni, ſed prudentiæ etiam, plus quàm muliebris, quam tamen de heroina ingeniorum exiſtimator ſibi polliceatur. Proſpexit igitur etiam poſteritati in aliis largius. Namq́ & tem-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

pla & arces condidit & ornauit: nec de hortis dicam, quorum fructibus & amœnitate ipsa quoque fruebatur: totas syluas idoneo loco conseuit, partim ad pastionem, partim vt ligna foco suppeditarent, & mali nauigiis. Nec minus singulari coniugis prudentia, quæ curiositatis nihil haberet, quàm cæteris virtutib. delectatus fuit dux VLRICVS. Vt autem maritum, vt generum obseruarit, vt filiam reginam, vt liberos regios, nepotes neptesq; amauerit, quid attinet prædicare? Huius enim beneuolentiæ cursum non inhibuit. Ad extremum enim iterum traiecto mari cum marito, generum, filiam, nepotes neptesq; visum venerant: atq; ipsa, dum hoc insigni pietatis munere perfungitur, (nam & fama tum innotuit, eam cum genero & filia graues sermones instituisse, quas si opus esset, Limenis exponeret: in argumentis vel primum fuisse suspicor educationem regiorum liberùm) & in Ealstriæ portum Germaniæ proximum à suis summo studio deducta, febri corripitur. Ibi abiecit omnium rerum caducarum cogitationem, quas tamen etiam antè pluris haud fecerat, quàm cui, per sapientiam & pietatem in Deum, liceat: eo loco non ipsa quidem viuere, sed inter mortales viuere desiit: & fato functa, hoc quoq; fatum heroi-

cum

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

cum nacta est. Non enim ELISABETHAE Cimbricæ memoriam, quod in nobis est, vnquam sinemus intermori. Et huic sacro audientium gregi, inquit Limenis, & rei abs te soror, ex vna parte satis esse factum puto: non flagitamus aliud, sed & alterum exspectamus. Alterum, inquit Rhoduntia, si queam, declinare malim: sed de auctoritate vestra faciam, quod cupidè nihilominus faciam. Aueo enim, vt debeo eum ornare, per quem ipsa sum ornatior. Annis abhinc quinquaginta in quo squalore iacuerim, tu vicina soror, vidisti: tu, auditione accepisti, Iulia: etsi aliorum & reip. calamitas erat illa magis, quàm mea. Vita enim nobis ipsæ sumus, & malè nostrum nemini esse potest, quæ cum cœlitib. ævum degimus. Sed tum me visam, squalidam respexit prior ELISABETHAE Cimbricæ maritus, sapiens princeps, MAGNVS: sed magis deinceps huius fratres patrueles, ipsi fratres germani IOAN. ALBERTVS, & VLRICVS, duces Megapoleos. Erat ille supra modum beneficus: & præclaris suis meritis inuenit gratum aliquem, immemores beneficiorum plures. Me vero gratissimam erga vtrumq; nostis, vtriusq; merito. Vtriusq; enim par in me beneuolentia & beneficentia: quarum alteram si nominem, ambas intelligatis. Etenim qui

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

ex potentibus benè vult, idem facit: qui benè facit, idem bonis non benè faceret, nisi benè vellet. Deuinctam vni me perinde, vt alteri profiteor: & maiori id ostendi, & testatum faciam eius item filio, paternæ dignitatis & virtutis hæredi, duci IOANNI. Dux enim VLRICVS cum hoc fratris filio mei meorumq́, id est gregis musici ad Varnum rationem habet: paterneq́ adeò omnibus nostris commodis prospiciunt. Libet autem mihi, ducem VLRICVM, & licet, & debeo prædicare, potissimum nomine iustitiæ. Huic enim, non minus vel magis etiam iusti nomen conuenit, quàm ciui Attico, cuius mentionem fecit paullò antè soror. Hic enim gessit, geretq́ semper personam publicam, semper pro suis populis excubabit, vt salui sint. Ille contra priuatq́ ferè semper fuit: publicū munus gessit in patria, cum populo videretur: nisi quis aiat, quod facilè dem, in tantis meritis nouam videri conditionem priuati. Etenim vir bonus, publicè bonum est, tam patriæ, quàm ciuibus. Nec tamen latet, vbi discrimen hæreat. Vterq́ enim vt iustus sit, ad iustitiam quidem vterq́ exemplo inuitare potest: in principis potestate est, qui in deuia deflexerint, intra iustitiæ limites cogere. Iusti autem appellatione intelligite, vt de Amphiarao, de Aristide, de Catone

acce-

acceptum fuit, quorum nemo videri, sed vnusquisq; eorum iustus esse voluit, vt de vate illo prædicauit Aeschylus, de ciue suo Athenienses, de Romano populus Rom. iidem censuit. Qui vero iustus: idem & moderatus, continens, temperans: idem fortis & prudens. Iustitia enim fasciculus habetur virtutum omnium, aut si hoc, etsi verè, tamen tenuiter dictum videatur, audite peruulgatam, sed veterem & insignem laudationem iustitiæ: qua ita latè patere prædicatur, vt in se virtutes ad vnam complectatur omnes. Est planè cumprimis absoluta virtus, quoniam virtutis vsus: perfecta autem, quando ea prædius, non solum virtutem apud se colit, sed ea etiam aduersum alios vtitur, vt ille primus in ambulacro sapientiæ scriptum reliquit. Atq; idem acceptum à sanctiore etiam sæculo: nec vesperum, nec lucifernm aquè esse admirabilem. An eandem solem vitæ liceat dicere? Fons vitæ Sol perhibetur, at iustitia fons est salutis reipublicæ. Nec potest vero magis regium, & magis diuinum, quàm iusti nomen dari. quod vobis mecũ considerare libeat. Reges esse Deo quàm simillimos optamus, & ipsimet Deo esse quàm similimi siue esse siue haberi expetunt. In Deo hæc insunt: immortalitas, potentia, virtus. Vt autem ridiculi exsti-

exſtiterunt, qui ſe iuſſerunt pro diis coli & adorari? Vnde cum ſe in deos referri ab Athenienſib. flagitaret Demetrius, Athenienſes metu tyranni potentiæ, facto huiuſcemodi plebiſcito, eluſerunt eius inſanam cupiditatem: Demetrius, ſiquidem vult eſſe Deus, eſto Deus. Quod qui hac ratione ex regibus & tyrannis affectarunt, ſe turpius dederunt, quàm vel Phaëthontem vel Icarum feciſſe, poëtæ fabulantur. Potentia, quæ ex fulmine, terræ motu, turbinum impetu, eruptione fluminum ipſiusq; maris apparet; quid niſi terrori eſt? Homines autem quo terribiliores, hoc in maiore odio ſunt hominum, & vbiq; in perpetuum exſecrabiles. Tertia in Deo eſt iuſtitia, ſiue virtus: cuius boni ex diuinis, particeps homo rectiſſimè, vt homo, fieri poteſt, & huic quiſq;, & maximus maximè ſtudeat. Supra hoc iuſti nomen altius ex monarchis potentiſſimus nemo ſibi pepererit. Quod ego ducem VLRICVM Iuſtum nomino, placere ſtudeo nemini, adeoq; aſſentationis declinatio me hic breuiorem facit: quæ tanti criminis etiam ſuſpicionem à me remoueam: etſi hoc ſuſpicari de noſtrum aliqua nemo debeat, qui cogitet de ingeniis mortalium. Verum dux meus, iuſtus ille iuſtitiæ præſes, exterminat huius aduerſariam, cum omnibus aliis modis,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

dis, tum pœnis: atq; etsi raro discedit à scriptis legibus, tamen paternum ipse quoq; dolorem accipit, si quid durius statuendum sit: & mauult innocentes tueri, quàm nocentes plectere: mauult parcere in viam redeuntibus, quàm desperatos tollere. Grauem principem agnoscitis, quo tamen nihil humanius: iustum, quo nihil æquius: ore & sermone regio, regio animo, regiis factis: in quem oculos animumq; defigunt principes Germaniæ: quem Megapoli & communi patriæ, qui sapiunt, viuere multos annos & florere desiderant. Vos etiam vota vnà mecum pro eiusdem vita & salute facite, & præter hoc grati in patronum animi specimen, nihil nunc aliud hodiè flagitate. Equidem inquit Limenis, in te deprehendimus, & modestiam & studium nostri: quibus tibi pares esse semper studuimus. Nec erit, quod modò velis, vt tibi non gratificemur. Ego, inquit Rhoduntia, vt video (mihi certè si videor) meis partibus perfuncta sum. Audire adhuc aliquid velim: nec aures virginum audiendo lassæ sunt. Videtisne vt expectent, vt attentæ sint? Ibi tum: Ego, inquit Iulia, nihil video, nisi, vt nouis sponsis precemur fausta omnia. Ibi Limenis: Aliquid etiam heroi HENRICO IVLIO deberi censeam. Nihil ille desiderabit Limeni, cui

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

omnia illa præstita. At ego, Iulia, desidero, & forsan hæc Rhoduntia. Huc ibam mea Limeni. Delibabit igitur Iulia laudes etiam herois HENRICI IVLII. Itáne vero in os? At tu, Limeni, quid ais de minore ELISABETHA Cimbrica? Quam specie sit diuina videtis, quam regio animo, consentaneis moribus: mente & oculis in sponsum coniectis: omninò diuæ auiæ & heroinæ simillimam fore auguror. Exemplo tuo Limeni, me quoq; diuinam esse iubes: quod munus, etsi multi mortalium satis arroganter id faciunt, mihi tamen non sumpsi hactenus.

Dic vero, inquit Rhoduntia, non quantum quidem omnes scire aueant, & tu fortè non nescias: sed quod rectè dicas. Mira enim de ingenio ducis tui semper audiuimus. Nihil hoc mirum, inquit Iulia. Rara enim in eo indoles enituit à prima infantia: cui quam educationem curauerit pater, quàm sollicitè, antè à me dictum fuit: semper cogitans & oratione vsurpans, quanti sit à teneris adsuefieri. De pueri profectu fama statim maiora fide dissemina-

uit, re tamen minora. Quoquo enim se vertit, non in vno alteróue, sed in omnibus quotquot erant æqualium, superabat facilè. Igneus enim olli vigor. Nullamcc impuberem nec ephebum auocabant voluptates.

tes: non somnus, non ludus, non exempla otiantium: nulli deterrebant labores: negotium sibi quietem, vigilias somnum etiam hodie videtur arbitrari. Non afficiendus est ieiunis laudibus, vt in eleganti scriptura, in venusta pronuntiatione, in palæstra, in musicis, in latina lingua & aliis, repente præstiterit. Fortunatis & potentibus multa tribui fateor, quæ ipsi vix à limine salutarint. Nostra, vera oratio est. Ac quæ modo dixi, in aliis magna sint: in HENRICO IVLIO erant minima: cui rei testimonio ad vos non opus est. Nostis enim hæc sorores: vos credatis mihi velim, dilectæ virgines. Peradolescens differebat sapè, de religione, de iure, de militia, de scientia ciuili, de beneficentia, de clementia. Hinc igitur quis non perspiceret, non solum ingenii aciem, sed etiam animum? nec prophanum esse, nec iniustum, nec timidum, amantem patriæ, beneficum, semper æquum. Si quid in eo esset puerile, in hoc simul inerat, quod in puerum non cadere diceres: si iocus & sales & ludi, conspersa illa semper omnia rore quasi senilis alicuius sapientiæ. Talis erat natura, talis educatio: accedebant litteræ. Iussúsne an iniussus? lectitabat, scriptitabat, meditabatur, disputabat: quæ ad finem bonum respicerent. Cupidè audiebat quæ theologi docerent,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

quæ de legibus Romanis explicarent iuriſconſulti, quæ de officio & regno homines eruditi depromerent, quæ de imperio duces militiæ commemorarent: ſi nemo diceret, quærebat: ſi quieſcerent, iubebat pergere. Cum alia veterum monumenta legebat, tum hiſtorias: ac pænè omnium delineationem animo conceperat. Igitur maturè, adeoq; ephebus ſummos honores adeptus fuit, quibus antè dignus fuiſſet exiſtimatus, & ſemper deinde ſe dignum gereret. Exploratum in lapide Lydio Biantis dixerim. Huius enim ſapiens illud dictum: imperio virum indicari. Qui enim poteſt facere, quod vult, idemq; tamen rectè facit: de huius demum virtute aliquid certi determinari poteſt: etſi ille non quod vellet, ſe poſſe facere, ſed debere facere, quod rectum eſſet, exiſtimabat: immo aliud non volebat, vt præter officium facere minus poſſet. Maius hoc et amplius imperium, quod nunc XI. menſem gerit, magis id indicat, indicabitq; quàm diu in puppe ſuæ Argus ſedebit. Vidimus hoc anno, vt ſe fraternè aduerſus fratres, vt iuſtè erga ſuos, vt erga me beneficè geſſerit, vt prudenter in omnibus cæteris. Nihil enim inconſultè agit, qui cum ipſe præſtet ſapientia, tamen de prudentum ſententia gubernat rempublicam. Cura ei fuit curæ admodum præter lu-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

ter luctum acerbum, & hoc imperii initium. Non minus enim humanè patitur. Quam, inquit Limenis, mihi curam narras? Interpellans Rhoduntia ait: quam adhuc videmus, quaq; gratia ille nauem conscendit, & nos quoq; huc venimus. Sic est, inquit Iulia. Ab hac cura, de me sedulo cogitabit scio, vel iis mandabit, in quibus fides & litteræ. Fide quidem in quaq; re gerenda opus est, sed sine litteris nihili foret hæc deliberatio. Paternum enim beneficium volet esse ratum, atq; id cumulare nouo: atq; ita conseruatione quoq; paternæ gloriæ inueniet sibi suam propriam: parémne an maiorem, dicent posteri. De suis: quibus pater & pro Deo esse meditatur. De se, quod est omnium primum, qui fons omnium illius meritorum. Ideo vero, quia Deus ipsum bonum, ab eo omnia bona, neq; aliud præter bonum. Rectè igitur vrget heros HENRICVS IVLIVS hoc studium nobile & regium: quod ipsum Dei esse dicerem, ni Deus foret ipsa bonitas, qui sibi quod habet & quod est, parare non potest. In quos contrarium aut mutatio aliquando cadit; iis talis diligentia conuenit, de qua qui remittit, eum à se descisce necesse est. Ante omnia meminit dux noster se hominem esse: quod meminisse quàm magnum sit, testatum fecit

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

ſapiens rex Macedonum, qui nobili puero mandarat hoc præconium, vt quotidiè è cubili à ſomno ſub auroram prodeunti diceret: Philippe homo es. Quiſquis enim hoc in memoria ſemper habet, quod ſæpius mortales obliuiſci animaduertimus; totus in hoc eſt, ne quid committat contra dignitatem hominis: quæ aut communis eſt omnium, aut cuiuſq; Maxima enim, cum ſit hominis, regis equidem maior eſt & principis, qui quodam modo ſuorum populorum rex. Atq; hic princeps, etſi regiam diſciplinam perdidicit, ſibi tamen non minus opus eſſe putabit, quaſi quodam Phœnice Achilleo, aut Neſtore Agamemnonio. Erat Pelei filio Phœnix, quaſi alter Achilles, qui ſic cum Achille loqui auderet, vt ipſe ſecum: regi Græcorum Neſtor, pro certo Dei oraculo, à quo ſibi digredi nefas putaret. Sed cum in conſeſſu potentum, ſiue ad regem, vel Neſtor timidè dicat, vel promoueat minus, nec auctoritas ea ſit Phœnicis, vt Achillis animos mitiget, quod ipſe quoq; heros noſter intelligit; ibit & quietus ante comotiunculam, quotidiè ad mutos ſenatores, vt ſapiens Arragonum rex, Alfonſus dixiſſe & feciſſe ſcribitur. Libri enim nec adulantur, nec metuunt: nec iis lector ſuccenſeat: qui faciat, ſe ipſe ludat. Tenet dux HENRICVS IVLIVS,

quæ

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

quæ poëtæ fabulis inuoluta, inuenerunt ad vitam bonis moribus & rectis consiliis erudiendam: tenet Cyri pædiam, quæ sola omnib. artibus regiis principem erudire possit: tenet Nicoclem Isocratis, & Dionis de regno commentarios: multa præterea ex historiæ scriptoribus, quæ principes de officio doceant. Quis dubitat, quin eadem regustaturus sit? è quibus honestam voluptatem, & mirificas vtilitates capiat. In rebus enim iucundissimis hoc, spectare panè eodem momento, omnes partes orbis terræ quasi oculis, simulq; res omnibus antè sæculis gestas, quas nosse sit operæ precium, idq; tui sine parte pericli, vt ait poëta. Hoc est viuere, quando non vixisse: hoc ibi esse, vbi non fuisse videaris. Animus enim profecto in omnia loca, nec solum hæc depressa vniuersitatis, sed ad ante-sæcula quoq; penetrat. Quid vtilius & tutius? quàm exemplis discere quid agas, quid fugias, & in rep. & in vita domestica: vt te rebus secundis non efferas, vt aduersas vel consilio mutes vel fortiter feras. Hæc cum probè nouerit dux meus: præcepta sapientiæ in manibus habebit, quoties otij aliquid erit ab negotiis patriæ, & historias cumprimis. Cum alia eum exempla mouebunt, tum suæ regiæ gentis perillustria, & hæc proxima, quæ modò explicauimus, magni

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

magni ſoceri; ſoceri, & patris. An nõn quas ſibi prima ætate leges vitæ & imperii diuinitus ipſe præſcripſerit, ſanctè dies noctesq; ſeruaturum exiſtimemus? In quibus à potentibus fœdè vel etiam leuiter erratum fuerit, fugiet: quæ cum laude heroës fecerint, æmulabitur: quæ iidem neglexerint, vt ſuſpecta & iſto faſtigio indigna, vitabit: deniq; ſemper diſcet, ſemper vt rectè faciat: diſcet autem legendo, audiendo, meditando, agendo, exiſtimando: nec ſine hac cura iocabitur, nec ambulabit, nec venabitur, nec cibum ſumet, nec ſomnum deniq; capiet. Hanc ſpem de heroë noſtro mortales valdè fouent, quam de eo, admodum adhuc puero, ſtatim conceperant, & ipſe in hunc diem confirmauit in animis omnium: nec fallet igitur, ſi quid ex antecedentibus conſequens ſit, video: video præterea longæuum, felicem & circumfluentem ſempiterna gloria. Feciſtis enim me audaculam, poſtquam in hanc arenam, pænè reluctantem detruſiſtis. Timidè dixi multa, potiſſimum hac de cauſſa, quòd non licitum fuit dicere, vt antè feceram, in quo genere veſtræ fuerunt partes perinde faciles: ſed de futuris magnam partem fuit oratio. Futurũ, quò remotius, hoc obſcurius eſt, etiam ſapientibus: nec minus nobis, quibus tamen datum eſt longius proſpi-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

prospicere. Si quid minus viderim, erudiri ipsa velim: si longius progressa fuerim, non mea solius culpa fuerit. Nullius hæc nostrum, inquit Rhoduntia. Sic viuamus, vt benè volumus generi mortalium, & hunc omni decore cumulatissimum, quem modò verè, parceq; nimium prædicasti: cui item recta faustaq; vera prædixeris, vti nobis quoq; ominari libet.

Vera sis vates, inquit Limenis: & hæc vota quæ pro salute herois HENRICI IVLII & heroinæ ELISABETHÆ Cimbricæ cum bonis omnibus facimus, rata sint. His dictis, strepitus in ædè diuinus oriebatur, vnde idem precari virgines apparebat: quæ & ipsæ mitti iam contionem animaduerterent. Limenis igitur, cum & sorores surgerent, gratias egit hospitibus, nec id multis verbis. Tibi vero, inquit Rhoduntia, debemus. Quin, conuersa ad Iuliam, inquit, huic Limenidi gratias referimus, vel eius factum æmulamur? Vt videtur, inquit Iulia: vel potius, quid videtur? Tricorèon hoc, inquit, tibi placet, & quæ in eo fiunt, maximè? Non minus, inquit Iulia, mihi, quàm tibi hæc omnia. Ego inquit Rhoduntia, nostro honori Tricorêon etiam in aduerso littore vel in ripa Varni, vel in ipso foro Latino statuam: quo loco nos primum vidimus. Circa quod

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

ca quod scilicet fana sunt aliqua: magis commodo loco non potest. Tum te visemus sapius & auditum plures venient. Hoc agebam, inquit, Rhoduntia: nec rogandas censeo, quod vltro factura videmini: tamen quod vltro facietis, vt sape & quamprimum faciatis, rogo. Nihil moramur, inquit Limenis.

Ibi igitur Iulia: nec ego moror In meis enim vallibus aut vicino aliquo colle, adificabo nobis Tricoreon tertium: sacrosanctumq; adeo est inter nos ius hospitii. Et inter nos, inquit Rhoduntia, & inter nostras virgines, & mystas item nostros. Excipit Limenis: Nihil rectius, mihiq; gratius: nihil publicè salutarius. Idem mihi gratissimum, inquit Iulia. Accersemus & alias è cœlo: & ante omnes Homonœan, Philalethean, & Sophrosynen: quas si vna aliquando apud me videbimus; solidum gaudium mecum gaudebitis. Tum Rhoduntia: Faciles sunt: si annuas, veniant. Ipsa enim iis multos annos vsa sum familiariter: quo nomine longinqua etiam mihi gratulatum, sape aduenerunt: aliis, quibus domo abesse non esset integrum, idem fecerunt per internuncias vel per epistolas. Cum eisdem igitur deinceps amicitiam constanter colam. Crede, nihil mihi hac fuit, nec erit aut suauius aut vtilius. Idem &

ipsa ex-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

ipsa experta sum, inquit Limenis. Tum Rhoduntia: sed habent eadem tres diras & potentes aduersarias, quarum aliqua vbi pauxillum valeat, ibi nulla illarum vestigium faciat: Derin, Oeesin & Anagogian. Noua mihi monstra narras, inquit Iulia. Quæ, inquit Rhoduntia, mirum, ni tu senseris. Tentant enim non solum certos in orbe populos, sed animos ferè singulorum. Deris enim non patitur inter se conspirare animos hominum, serit suspiciones, maleuolentiam, odia, altercationes, lites, contentiones, æternas inimicitias. Oeesis oculos mentium fascinat, obiiciens mortalibus falsas opiniones, & perniciosas, tetra etiam mendacia pingens veritatis coloribus. Anagogia seruit libidini imperitorum, contumaciæ mater & petulantiæ, & impudentiæ, ac denique miseriæ. Non prorsus hoc me fugiebat, inquit Iulia: idq; erat, vt de illis aduocandis dicerem. A tribus vero carum aduersariis mihi ipsa caueo, & meis mystis, omnibusq; qui se ad me conferent, fideliter consulam, vt illas doctrinæ, virtutis & otii hostes fugiant & detestentur. Laudo te, inquit Rhoduntia, soror. Conditis igitur vtrobiq; templis, agemus non Eleusinia, vt Athenienses, nec Hyacinthia, vt Lacones, nec Dionysia, vt Thebani, sed Tricoraſia,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

nec nobis ſolum, ſed tribus illis potiſſimum diuis, quas Iulia accenſendas rectè conſulit. Atq; inquit Iulia, ego princeps Tricoraſia indixero, ſi hoc mihi concedet Rhoduntia. Immo, nihil malo, inquit Rhoduntia: ac niſi tu occupares, ipſa iuſſerim. Ambæ hanc ad hunc portum vidimus: ea me ſæpè, tu his diebus in ripa Varni: auemus etiam te apud te videre: Tricorion conde, hoſpitium nobis, & noſtris para. De quibus cum inter eas conueniſſet, ante veſtibulum conſalutatione facta, ſtatim ſe quæq; cum ſuo comitatu receperunt, quo loco honori & emolumento eſſent & ipſis regibus, & reliquo generi mortalium.

FINIS.

Græca quibus vti viſum fuit, vel in dialogo, vel ad marginem latinè reddidimus. In nomine ΑΙΣΟΚΛΗΣ eſt litterarum tranſpoſitio, qui ἀναγραμματισμὸς dicitur. Sed rem accipe. Α. β. Ι. ς. Σ. γ. Ο. ζ. Κ. α. Λ. ε. Η. δ. Σ. η. In extremo ſunt ὁμόνοια, Φιλαληθία, & σωφροσύνη: neceſſaria bona in vnaquaq; honeſta ſocietate hominum: concordia, ſtudium veri, & modeſtia ſiue diſciplina. His contraria, λῆρις, οἴησις & ἀναγωγία: contentio ſiue diſcordia, quæ & ἔρις, ſecunda eſt opinio, quæ & δόξα: tertia neglectio bonæ educationis, quam & ἀχολασίαν ſiue petulantiam dixerimus: à quibus litterarum & virtutis cultores cumprimis abhorreant.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

EIVSDEM HEROIS NVPTIIS PROPYLAEON Alberti Clampij.

HEroum in laudes post interualla resultans
Musa vige & vigila, tacitæ ne sicut Amyclæ
Ob diuturna graui periêre silentia fato,
In nihilū recidas. Procul est, vt credere possim,
Sic tibi lauricomos saltus Heliconis amati
Obseptos, vt prisco animum perculsa vigore,
Signa sequi nequeas, desuetaq; ad arma cieri.
Præcipuè cum mî quædam diuina voluptas,
Molibus incurrens validis in pectore glisçat
Carmine suauidico claros celebrare Hymenæos
Guelphiadæ magni, quem maiestate suprema,
Imperio populos regere, amplaq; regna tenere,
Viuendi satiate pater defessus, adegit,
Quàm prius in cœli templa aurea susciperetur.
Ille autem ad commune bonū, patriæq; salutē,
Otio, & illecebris vitæ procul auius, omnes
Intendens neruos, & mentis luminum acumen,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

Tantæ molis onus, virtutis amore ministro,
Et valido procerum regni circum vndiq; septus
Præsidio, immissis dudum susceprt habenis.
Et nunc, postquã animi demptis è pectore curis,
Desolata obitu lustrauit regna paterno,
Inq; fidem inuictos accepit Saxonas armis,
Icitur aligeri calcaribus intus Amoris,
Virgineum tacita tangens dulcedine pectus
Cæruleæ nymphæ, quæ claro prosata Regum
Semine, fluctifrago sinuosæ in litore Balthes,
Martia quà floret rebus gens Cimbrica gestis,
Intus & ipsa imis exardet tota medullis.
Nec iã habitũ, vultusq; gerit, velut ante, dolentis;
Vtpote largifluo lacrymarum flumine lassa,
Amissi pridem quærens solatia patris (ctum.
Magnanimum iuuenẽ, & summis virtutibus au-
O æquis igitur similes natalibus ambo:
Ambo pares, orti clarorum è sanguine Regum:
Ambo gradus ascendentes ætatis adultæ,
Et par connubium maturo tempore adepti.
Vnis his tamen infelices casibus ambo,
Quod, prius optatos quàm coniunxistis amores,
Horrida vtriq; sui insedit nox funere patris;
Queîs in concilio velut olim præmeditatis,

Con-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

Contigit ante diem humanis concedere rebus,
Nec tædas natorum vnà celebrare iugales. (go?
Sed quid ego hoc vlc⁹, obductaq; vulnera tan-
Quid queror afflictæ geminū vno tempore lumē
Europæ exciſum? non adſertoribus iſtis
Tempus eget. Satis hæc, ſatis hæc alguq; fameq;
Solicitæ gentes, & vos luxiſtis amantes.
Quin ergo attentos animos, aureſq; repoſco,
Atq; aliam blandæ gannitu vocis adulans,
Excanto Aonia ad partes de rupe ſororem,
Dum teneris animos expletus amoribus, ad ſe
Lætus ouanſq; noua redeat cū coniuge Princeps.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

TE PEDIBVS MINVAM AAEVCH

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]

2139.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2139 4° [35,-184]